

ปัจจัยที่มีผลต่อระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดบุรีรัมย์*

FACTORS AFFECTING PERFORMANCE COMPETENCY LEVELS OF SOCIAL
DEVELOPMENT AND HUMAN SECURITY VOLUNTEERS IN BURIRAM PROVINCE

จตุพร ภักดีนรินทร์, ธัญญรัตน์ พุทธิพงษ์ชัยชาญ, วิษณุ ปัญญายงค์
Chitiphon Phatdinarin, Thanyarat Phutthipongchaicharn, Wisanu Panyayong
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Faculty of Humanities and Social Sciences, Buriram Rajabhat University
Corresponding Author E-mail: 670426070008@bru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดบุรีรัมย์ 2. ศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของ (อพม.) 3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานกับสมรรถนะการปฏิบัติงานของ (อพม.) 4. ศึกษาอิทธิพลของปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานกับสมรรถนะการปฏิบัติงานของ (อพม.) และ 5. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของ (อพม.) กลุ่มตัวอย่างเป็นอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 364 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน ภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานกับสมรรถนะการปฏิบัติงาน พบว่า ปัจจัยทั้ง 3 ด้าน (ด้านจริยธรรม ด้านองค์ความรู้ และด้านความสามารถและทักษะการปฏิบัติงาน) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสมรรถนะการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยด้านความสามารถและทักษะการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์สูงสุด รองลงมา คือ ด้านองค์ความรู้ ส่วนด้านจริยธรรมมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง การศึกษาอิทธิพลของปัจจัยที่มีผลต่อการ

ปฏิบัติงานกับสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า ปัจจัยทั้ง 3 ด้านสามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะการปฏิบัติงานได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่า $R = .875$ แสดงถึงความสัมพันธ์ร่วมกันในระดับสูง โดยปัจจัยด้านความสามารถและทักษะการปฏิบัติงานมีอิทธิพลมากที่สุดตามด้วยปัจจัยด้านองค์ความรู้ และปัจจัยด้านจริยธรรมไม่พบอิทธิพลทางสถิติที่มีนัยสำคัญต่อการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ: อาสาสมัครพัฒนาสังคม; สมรรถนะการปฏิบัติงาน; ความมั่นคงของมนุษย์; ความสามารถและทักษะการปฏิบัติงาน

Abstract

Objectives of this research article were: 1. To examine the level of work performance competency of Social Development and Human Security Volunteers in Buriram Province, 2. To investigate the level of factors affecting the work performance competency of the volunteers, 3. To examine the relationship between factors affecting work performance and work performance competency; 4. To analyze the influence of factors affecting work performance on work performance competency; and 5. To propose guidelines for enhancing the work performance competency of the volunteers. The samples consisted of 364 Social Development and Human Security Volunteers in Buriram Province. Data were collected using a questionnaire with a five-point rating scale and were analyzed using descriptive statistics and inferential statistics, including Pearson's product-moment correlation coefficient and multiple regression analysis.

The research findings revealed that the overall level of job performance competency of volunteers was at a high level, with the aspect of assisting target groups having the highest mean score. The overall level of factors affecting job performance was also at a high level, with ethics having the highest mean score. The analysis of the relationship between factors affecting job performance and job performance competency was found that all three factors, namely ethics, knowledge, and operational ability and skills, had a positive relationship with job performance competency at the 0.01 level of statistical significance, with operational ability and skills showing the highest relationship, followed by knowledge, while ethics showed a moderate level of relationship. The study of the influence of factors affecting job performance on the job performance

competency of Social Development and Human Security Volunteers, using multiple regression analysis, was found that all three factors could jointly predict job performance competency at the 0.01 level of statistical significance, with an R value of .875, indicating a high level of combined relationship. The factor of operational ability and skills had the greatest influence, followed by the factor of knowledge, while the factor of ethics did not show a statistically significant influence on job performance.

Keywords: Social Development Volunteers; Work Performance Competency; Human Security; Competency and Skills

บทนำ

ในบริบทของสังคมไทยที่กำลังเผชิญกับความท้าทายด้านการพัฒนาทางสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ภารกิจในการดูแลและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง (วรวิทย์ โรมรัตนพันธ์, 2561) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งเป็นกระทรวงภาคสังคม มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนการพัฒนาคนและสังคม การส่งเสริมและพัฒนาความเป็นธรรม เสมอภาค และความมั่นคงในชีวิต โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็ก เยาวชน สตรี ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ ให้มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2561)

ทั้งนี้ ได้ดำเนินโครงการอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ซึ่งเป็นประชาชนที่มีจิตอาสา หรืออาสาสมัครที่มีอยู่ในพื้นที่ เป็นผู้รู้และเข้าใจปัญหาสังคมในพื้นที่เป็นอย่างดี และเข้ามาปฏิบัติหน้าที่เป็นอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) เพื่อช่วยเหลือกลุ่มผู้ด้อยโอกาสหรือกลุ่มเปราะบางในชุมชน ทำหน้าที่ ชี้เป้า เฝ้าระวัง โดยการสำรวจกลุ่มเป้าหมาย คัดกรองปัญหา และคัดกรองกลุ่มเป้าหมาย ให้ความช่วยเหลือในเบื้องต้น เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรคหรือการให้คำปรึกษา และส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การช่วยเหลือ โดยปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตอาสา ด้วยหัวใจที่ต้องการช่วยเหลือกลุ่มผู้ด้อยโอกาสโดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนนทบุรี, 2568)

ทั้งนี้ ได้ดำเนินโครงการอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ภาคประชาชนร่วมเป็นกลไกเชื่อมประสานการทำงานด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในพื้นที่ ครอบคลุมการชี้เป้า เฝ้าระวัง รายงานสถานการณ์ทางสังคม ประสานงานองค์กรชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการจัดสวัสดิการชุมชน (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2563) ข้อมูล ณ

เดือนตุลาคม 2567 มีจำนวนอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทั้งสิ้น 386,304 คน โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนมากที่สุด และจังหวัดบุรีรัมย์มีอาสาสมัครจำนวน 6,682 คน คิดเป็นร้อยละ 1.73 ของจำนวนทั้งหมด (กองกิจการอาสาสมัครและภาคประชาสังคม กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ, 2567) ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนที่มากเพียงพอสำหรับการดูแลประชาชนกลุ่มเป้าหมาย แต่ยังพบปัญหาการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร อันเนื่องมาจากประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ทำให้อาสาสมัครแต่ละคนมีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่แตกต่างกัน

การขาดแรงจูงใจและขวัญกำลังใจ รวมถึงปัญหาด้านการประสานงานและการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานไม่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้น การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์จึงมีความสำคัญ เพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของอาสาสมัครให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานกับสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์
4. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานกับสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์
5. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์

2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 6,682 คน (กองกิจการอาสาสมัครและภาคประชาสังคม กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ, 2567)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan : อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ได้กลุ่มตัวอย่าง คือ อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 364 คน แล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แบ่งอำเภอ และกำหนดสัดส่วน ตามร้อยละของจำนวน อพม.ในแต่ละอำเภอ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านจริยธรรม ด้านองค์ความรู้ และด้านความสามารถและทักษะการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย การสร้างการมีส่วนร่วม การจัดสวัสดิการชุมชน และการร่วมพัฒนาสังคม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตอนที่ 4 เป็นข้อคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Form) เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อให้อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้แบบประเมิน IOC (Item-Objective Congruence Index : IOC) (หากมีค่าระหว่าง 0.50 ถึง 1.00 ถือว่าใช้ได้) จากนั้นแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 30 คน การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ เท่ากับ .983

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์

การนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล ผลปรากฏว่า แบบสอบถามจำนวน 364 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ จำนวน 364 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การศึกษารายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนและร้อยละ

5.2 การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำเสนอเป็นรายด้าน และโดยภาพรวม เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย โดยมีเกณฑ์ในการแปลผลตามค่าเฉลี่ย ดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

5.3 การทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงจังหวัดบุรีรัมย์ ดำเนินการดังนี้

5.3.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน ที่มีผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดำเนินการวิเคราะห์ เพื่อทดสอบจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0 หมายถึง ตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กัน และหากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง -1 และ +1 หมายถึง ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน โดยทิศทางของความสัมพันธ์พิจารณาจากเครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ คือ หากเป็นไปในทางบวก แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในลักษณะคล้อยตาม แต่หากในทางลบ แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามหรือแปรผกผัน

5.3.2 การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน ที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

5.3.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นข้อคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แล้วแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 318 คน (ร้อยละ 87.40) อายุอยู่ในช่วง 40-59 ปี จำนวน 278 คน (ร้อยละ 76.40) มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 222 คน (ร้อยละ 61.00) ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม จำนวน 259 คน (ร้อยละ 71.20) และมีประสบการณ์การเป็นอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในช่วง 1-5 ปี จำนวน 169 คน (ร้อยละ 46.40)

1. ระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย	4.01	.637	มาก
2. ด้านการสร้างการมีส่วนร่วม	3.89	.693	มาก
3. ด้านการจัดสวัสดิการชุมชน	3.90	.715	มาก
4. ด้านการร่วมพัฒนาสังคม	3.87	.699	มาก
รวมเฉลี่ย	3.92	.648	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย รองลงมา คือ ด้านการจัดสวัสดิการชุมชน ด้านการสร้างการมีส่วนร่วม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการร่วมพัฒนาสังคม

2. ระดับปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

คุณลักษณะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านจริยธรรม	4.42	0.592	มาก
2. ด้านองค์ความรู้	4.11	0.605	มาก
3. ด้านความสามารถและทักษะการปฏิบัติงาน	3.99	0.603	มาก
รวมเฉลี่ย	4.17	0.572	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้าน อยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านจริยธรรม รองลงมา คือ ด้านองค์ความรู้ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความสามารถและทักษะการปฏิบัติงาน

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานกับสมรรถนะการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานกับสมรรถนะการปฏิบัติงาน

ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน (X)	ระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (Y)	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
ปัจจัยด้านจริยธรรม (x_1)	.586**	ปานกลาง
ปัจจัยด้านองค์ความรู้ (x_2)	.819**	สูง
ปัจจัยด้านความสามารถ และทักษะการปฏิบัติงาน (x_3)	.854**	สูง
รวม (X)	.833**	สูง

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสมรรถนะการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($r = .833$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านความสามารถและทักษะการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์สูงที่สุด ($r = .854$) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านองค์ความรู้ ($r = .819$) โดยทั้งสองด้านมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ส่วนปัจจัยด้านจริยธรรมมีความสัมพันธ์ต่ำที่สุด ($r = .586$) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

4. การวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ

ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน (X)	b	SE_b	β	t.	Sig.
ปัจจัยด้านจริยธรรม (x_1)	-.038	.041	-.035	-.933	.351
ปัจจัยด้านองค์ความรู้ (x_2)	.400	.058	.374	6.938	.000
ปัจจัยด้านความสามารถ และทักษะการปฏิบัติงาน (x_3)	.605	.050	.563	12.095	.000
R = .875	$SE_{est} = .31510$		F = 392.731		
$R^2 = .766$	$R^2_{adj} = .764$		a = .029		

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้าน สามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 392.731$) โดยมีค่า $R = .875$ แสดงถึงความสัมพันธ์รวมกันในระดับสูง และมีค่า $R^2 = .766$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายความแปรปรวนของการปฏิบัติงานได้ร้อยละ 76.6 เมื่อพิจารณาอิทธิพลของปัจจัยแต่ละด้าน พบว่า ปัจจัยด้านความสามารถและทักษะการปฏิบัติงานมีอิทธิพลเชิงบวกต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและมีอิทธิพลมากที่สุด ($\beta = .563$, $t = 12.095$, $p < .01$) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านองค์ความรู้ ซึ่งมีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน ($\beta = .374$, $t = 6.938$, $p < .01$) ส่วนปัจจัยด้านจริยธรรมไม่พบอิทธิพลทางสถิติที่มีนัยสำคัญต่อสมรรถนะการปฏิบัติงาน ($\beta = -.035$, $t = -.933$, $p = .351$)

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ควรอบรมทบทวนและเพิ่มทักษะความรู้แก่ อพม.ทุกคนเป็นประจำ	19	35.19
2	ควรมีค่าตอบแทนประจำเดือนแก่ อพม.	15	27.78
3	ควรเพิ่มงบประมาณในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางในชุมชนให้มากขึ้น และทั่วถึง	8	14.81
4	หากมีการลงพื้นที่สอบข้อเท็จจริงผู้ประสบปัญหาทางสังคม ควรประสาน อพม. ในเขตรับผิดชอบ ร่วมลงพื้นที่ด้วย	12	22.22
รวม		54	100

จากตารางที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาสาสมัคร จำนวน 54 คน พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรจัดอบรมทบทวนและเพิ่มทักษะความรู้แก่อาสาสมัครทุกคนเป็นประจำ รองลงมา คือ ควรมีค่าตอบแทนประจำเดือนแก่อาสาสมัคร ควรประสานอาสาสมัครในเขตรับผิดชอบร่วมลงพื้นที่สอบข้อเท็จจริงผู้ประสบปัญหาทางสังคม และควรเพิ่มงบประมาณในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางในชุมชนให้มากขึ้นและทั่วถึง

อภิปรายผลการวิจัย

1. สมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผลการวิจัย พบว่าสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครมีความสามารถในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ในระดับที่น่าพอใจ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าอาสาสมัครให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมในชุมชนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการสร้างสัมพันธ์ภาพอย่างเป็นกันเองเพื่อสร้างความไว้วางใจกับผู้ใช้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประเสริฐ ทองเรือง (2568) เรื่องสมรรถนะของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่มีผลต่อการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าสมรรถนะของอาสาสมัครสาธารณสุขอยู่ในระดับสูงทั้งในด้านความรู้ ทักษะในการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ และภาพลักษณ์แห่งตน และมีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครทั้งในภาคสาธารณสุขและภาคพัฒนาสังคมต่างมีสมรรถนะการปฏิบัติงานที่อยู่ในระดับสูง และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผลได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของวนิดา ดุรงค์ฤทธิชัย และคณะ (2567) เรื่องประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะอาสาสมัครสาธารณสุขในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ บนเทคโนโลยีสุขภาพ เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ พบว่าการพัฒนาสมรรถนะของอาสาสมัครอย่างเป็นระบบทั้งด้านคุณลักษณะเฉพาะ ความรู้ ทักษะปฏิบัติ อัตมโนทัศน์และแรงจูงใจ ส่งผลให้อาสาสมัครมีสมรรถนะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยร้อยละ 72.33 ผ่านเกณฑ์ประเมินความรู้ ทักษะ และเจตคติ ซึ่งเน้นย้ำถึงความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะแบบองค์รวมที่ครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะ และจริยธรรม

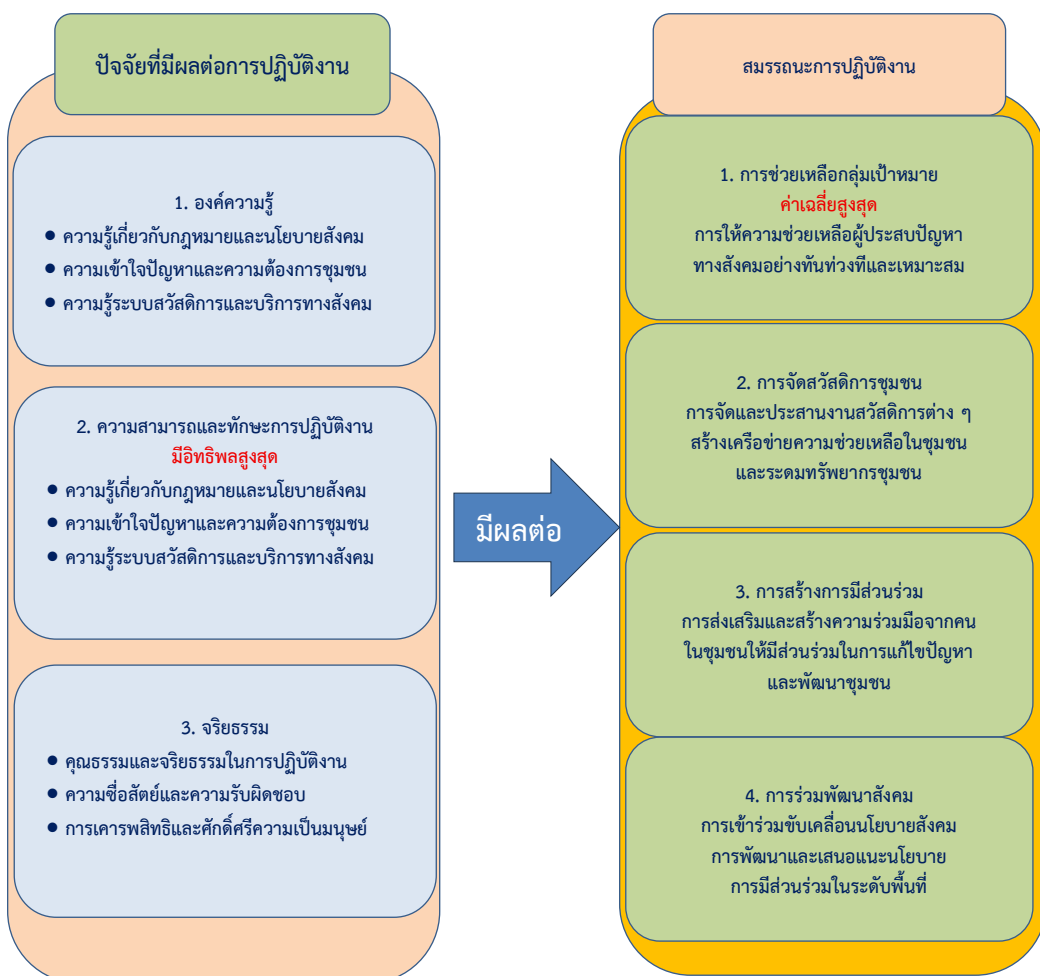
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยทั้งสามด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นและจิตสำนึกในการทำงานเพื่อสังคมของอาสาสมัครอย่างเข้มแข็ง สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะพื้นฐานของการทำงานอาสาที่ต้องอาศัยแรงจูงใจภายใน ความปรารถนาดี และการมุ่งประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก สอดคล้องกับงานวิจัยของพิชญ์ หิรัญ และคณะ (2568) เรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานเชิงรุกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานเชิงรุกของอาสาสมัครสาธารณสุข พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ ความสามารถ และแรงจูงใจ มีอิทธิพลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะแรงจูงใจภายใน ซึ่งเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้อาสาสมัครเกิดความมุ่งมั่น ทุ่เม และปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง แม้จะไม่ได้ผลตอบแทนในเชิงวัตถุอย่างชัดเจน สะท้อนให้เห็นว่า การทำงานอาสาสมัครจำเป็นต้องอาศัยแรงจูงใจภายในเป็นหลัก เพื่อขับเคลื่อนการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและสมรรถนะ

ในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของดุขฎิ มิ่งขวัญ และกิตติพร เนาว์สุวรรณ (2567) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะของอาสาสมัครฉุกเฉินทางการแพทย์ ในจังหวัดสงขลา พบว่า ปัจจัยด้านส่วนบุคคลและแรงจูงใจ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า คุณลักษณะส่วนบุคคล เช่น ความรับผิดชอบ ความเสียสละ และความตั้งใจในการช่วยเหลือผู้อื่น รวมถึงแรงจูงใจในการทำงานอาสา เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การปฏิบัติงาน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับบริบทของอาสาสมัครประเภทอื่น ๆ ที่ต้องอาศัยจิตสำนึกและแรงผลักดันจากภายในเป็นสำคัญ

3. ความสัมพันธ์และอิทธิพลของปัจจัยต่อสมรรถนะการปฏิบัติงาน ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสมรรถนะการปฏิบัติงานในระดับค่อนข้างสูงมาก ($r = .833$) โดยปัจจัยด้านความสามารถและทักษะการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์สูงสุด รองลงมาคือด้านองค์ความรู้ และด้านจริยธรรมมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบัญญัติ อรรถศรีวร (2565) เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน พบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนการปฏิบัติงาน ความรู้ และแรงจูงใจ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครในระดับ ปานกลางถึงมาก โดยการวิเคราะห์ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's) และพบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการศึกษาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าอาสาสมัครที่ได้รับการสนับสนุน มีองค์ความรู้ และมีแรงจูงใจในการทำงาน จะสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นและสอดคล้องกับงานวิจัยของพรพิรุณ พิมพ์พันธุ์ และสุรเดช สำราญจิตต์ (2568) เรื่องสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในจังหวัดสมุทรปราการ โดยมุ่งวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านแรงจูงใจและเจตคติกับสมรรถนะการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานและเจตคติ มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูง กับสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์เพียร์สันในการวิเคราะห์ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าปัจจัยด้านจิตใจและทัศนคติเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 พบว่า การวิจัยครั้งนี้ได้สร้างองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยพบว่าปัจจัยด้านความสามารถและทักษะการปฏิบัติงาน และปัจจัยด้านองค์ความรู้เป็นปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ ปัจจัยด้านความสามารถและทักษะการปฏิบัติงานมีอิทธิพลมากที่สุด โดยเฉพาะทักษะการประสานส่งต่อความช่วยเหลือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และทักษะการสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมาย ในขณะที่ทักษะการใช้เทคโนโลยีและการวางแผนการให้ความช่วยเหลือยังต้องการการพัฒนาเพิ่มเติม

องค์ความรู้สำคัญที่ได้จากการวิจัยคือการค้นพบว่าแม้ปัจจัยด้านจริยธรรมจะมีค่าเฉลี่ยสูงสุดและมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสมรรถนะการปฏิบัติงาน แต่ไม่พบอิทธิพลทางสถิติที่มีนัยสำคัญในตัวแบบการถดถอยพหุคูณ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากจริยธรรมเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นแต่ไม่เพียงพอในการสร้างสมรรถนะที่โดดเด่น นอกจากนี้ การวิจัยยังพบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานด้านการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายมีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยเฉพาะการสร้างสัมพันธภาพและความไว้วางใจกับผู้ใช้บริการ โดยเฉพาะการสร้างสัมพันธภาพและความไว้วางใจกับผู้ใช้บริการ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ ในขณะที่สมรรถนะด้านการร่วมพัฒนาสังคม โดยเฉพาะทักษะการวิเคราะห์ปัญหาและการประยุกต์ใช้นโยบายให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชน ยังต้องการการพัฒนาเพิ่มเติม

ทั้งนี้ การเพิ่มสมรรถนะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ควรมีแนวทางเพิ่มเติม ได้แก่ การจัดอบรมทบทวนและเพิ่มทักษะความรู้แก่ อพม.ทุกคนเป็นประจำ เพื่อให้ อพม. มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสภาพปัญหาทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การมีค่าตอบแทนประจำเดือนแก่ อพม.เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังเป็นการแสดงให้เห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของการอุทิศตนเพื่อสังคม ส่งผลให้ อพม. มีแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความทุ่มเทและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้ที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนในทุกพื้นที่สามารถเข้าถึงสวัสดิการและการสงเคราะห์ได้อย่างเท่าเทียม การเพิ่มงบประมาณในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางในชุมชนให้มากขึ้นและทั่วถึง รวมถึงหากมีการลงพื้นที่สอบข้อเท็จจริงผู้ประสบปัญหาทางสังคม ควรประสาน อพม. ในเขตรับผิดชอบร่วมลงพื้นที่ด้วย เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดและเข้าใจบริบทของชุมชนเป็นอย่างดี การมีส่วนร่วมของ อพม. จะช่วยให้การสอบข้อเท็จจริงมีความถูกต้อง ครบถ้วน และสามารถให้ความช่วยเหลือได้ตรงตามความต้องการของผู้ประสบปัญหาได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาปัจจัยทั้งสองด้านนี้เป็นหลัก โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการที่เน้นทักษะการสื่อสาร การประสานงาน การใช้เทคโนโลยี และการวิเคราะห์ปัญหา รวมทั้งสร้างระบบพี่เลี้ยงและเครือข่ายการทำงานร่วมกันระหว่างอาสาสมัครกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้ ควรพิจารณามาตรการจูงใจและสนับสนุนการปฏิบัติงาน เช่น ค่าตอบแทนรายเดือน การมอบประกาศเกียรติคุณ และการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการขยายพื้นที่การศึกษาไปยังจังหวัดอื่น ๆ หรือในระดับภูมิภาค เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครในบริบทที่หลากหลาย อันจะช่วยให้ได้ข้อสรุปที่ครอบคลุมและมีความทั่วไป (Generalizability) มากยิ่งขึ้น และควรใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่หลากหลาย งานวิจัยนี้ใช้การวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลัก จึงควรมีการศึกษาด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) หรือการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อให้เข้าใจปัจจัยเชิงบริบท กระบวนการทำงาน และประสบการณ์ตรงของอาสาสมัครได้อย่างลึกซึ้งมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2561). *ประวัติกระทรวง*. สืบค้น 25 มกราคม 2568, จาก https://www.m-society.go.th/news_view.php?nid=4#
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2563). *อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.)*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- กองกิจการอาสาสมัคร กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ. (2567). *สรุปภาพรวม อพม.*. สืบค้น 25 มกราคม 2568, จาก <https://csv.dsdw.go.th/Summary>
- ดุขฎี มิ่งขวัญ และกิตติพร เนาว์สุวรรณ. (2567). ปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะของอาสาสมัครฉุกเฉินทางการแพทย์ ในเขตอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา. *วารสารนวัตกรรมการสุขภาพและความปลอดภัย*, 1(1), 29-39.
- บัญญัติ อรรถศรีวร. (2565). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน. *วารสารวิจัยการพยาบาลและการสาธารณสุข*, 2(2), 55-67.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประเสริฐ ทองเรือง. (2568). สมรรถนะของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่มีผลต่อการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ. *วารสารวิจัยสุขภาพโรงพยาบาลและชุมชน*, 3(1), 14-27.
- พรพิรุณ พิมพ์พันธุ์ และสุรเดช สำราญจิตต์. (2568). สมรรถนะในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ. *วารสารสาธารณสุขมูลฐาน (ภาคกลาง)*, 39(1), 15-26.
- พิชญ์ หิรัญ และคณะ. (2568). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานเชิงรุกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในจังหวัดนครปฐม. *วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา*, 15(3-4), 1184-1196.

- วนิดา ดุรงค์ฤทธิชัย และคณะ. (2567). ประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะอาสาสมัคร
สาธารณสุขในการดูแลผู้สูงอายุ บนเทคโนโลยีสุขภาพ เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคม
ผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์. วารสารวิจัยสุขภาพและการพยาบาล, 40(3), 198-211.
- วรวิทย์ โธมรัตน์พันธ์. (2561). *การพัฒนาสังคมกับความมั่นคงของมนุษย์ในประเทศไทย*.
ปทุมธานี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนนทบุรี. (2568). *อาสาสมัครพัฒนา
สังคมและความมั่นคงของมนุษย์*. สืบค้น 25 มกราคม 2568 จาก
https://nonthaburi.m-society.go.th/?page_id=4970

